

Deklarācija par Aigara Kalvīša vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību

Pateicoties vairāk nekā desmit gadu ilgam, mērķtiecīgam darbam 2004.gadā ir sasniegti tie mērķi, kuriem bijis pakārtots daudzu valdību darbs: Latvijas valsts drošības vārdā esam kļuvuši NATO dalībvalsts un ar nolūku īsā laikā sasniegt pasaules attīstīto valstu labklājības līmeni esam kļuvuši par Eiropas Savienības pilntiesīgu locekli.

Latvijas dalība NATO un ES nenozīmē visu problēmu vieglu un ātru atrisinājumu, tas prasa jaunu mērķu un uzdevumu formulēšanu, kā arī darbu šo organizāciju noteiktajos ietvaros.

Tāpēc šī valdība tai atvēlētajā darbības laikā līdz 9.Saeimas vēlēšanām darbosies tā, lai:

- veidotu Latviju kā konkurētspējīgu, augsti attīstītu valsti, kurā labklājība būtu pieejama ikvienam,
- stiprinātu tiesiskumu, apkarotu korupciju, noziedzību, kontrabandu, un amatpersonu patvaļu,
- stiprinātu Latvijā tādu tautas dzīvesveidu, kas vērsts uz mūsu zemes bagātību saudzīgu izmantošanu un vairošanu, tradicionālu un sabiedrībā atzītu vērtību cienīšanu,
- stiprinātu Latvijā atklātu, demokrātisku un pilsonisku sabiedrību, kas balstās uz iedzīvotāju savstarpēju palīdzību un visu aktīvu līdzdalību valsts taisnīgā pārvaldībā,
- nodrošinātu atklātību valdības, valsts pārvaldes un pašvaldību darbā.

Latvijas Republikas Saeimas Tautas partijas, Jaunā laika, Latvijas Pirmās partijas un Zaļo un zemnieku savienības frakcijas ir uzņēmušās politisko atbildību un vienojušās izveidot stabilu valdību. Tai jau 2005.gadā jāspēj veiksmīgi risināt sekojošus, neatliekamus uzdevumus:

1. Veselības aprūpes krīzes novēršana un funkcionējošas veselības aprūpes sistēmas izveidošana.
2. Vidējā termiņā sabalansēta valsts budžeta veidošana un būtiska inflācijas samazināšana.
3. Latvijas tautsaimniecības konkurētspējas uzlabošana līdz ES augstākajam līmenim, ietverot zināšanu ekonomikas izveidošanu.
4. Eiropas konstitucionālā līguma ratifikācija.
5. Privatizācijas pabeigšana.

Šo uzdevumu izpildei:

- Valsts budžets 2005. gadam valdībai jāiesniedz Saeimā divu nedēļu laikā pēc valdības apstiprināšanas un jāpieņem Saeimā līdz 2004. gada beigām;
- Jāapstiprina krīzes pārvarēšanas programma veselības aprūpes jomā, paredzot 34,5 miljonu latu finansējuma pieaugumu 2005. gada valsts budžeta projektā un 10-15% pieaugumu turpmākajos gados;
- Valsts budžeta sabalansēšanai divu nedēļu laikā pēc valdības apstiprināšanas jāpieņem 2004. gada valsts budžeta grozījumi;
- Eiropas konstitucionālais līgums valdībai jāiesniedz ratificēšanai Saeimā divu nedēļu laikā pēc valdības apstiprināšanas un Saeimai jāratificē mēneša laikā kopš iesniegšanas.

Tautsaimniecības konkurētspējas uzlabošanai:

- Apstiprināsim pastāvīgu konkurētspējas monitoringa un uzlabošanas programmu.
- Nekavējoties izstrādāsim un pieņemsim nepieciešamos grozījumus īpašumu un uzņēmumu reģistrācijas procesa atvieglošanai, darba tirgus regulācijas uzlabošanai un būvniecības procesu vienkāršošanai.
- Sāksim īstenot ar tautsaimniecību sasaistītu, plašu inovāciju un zinātnisko pētījumu atbalsta programmu.
- Veiksime birokrātisko procedūru auditu, tās ievērojami vienkāršosime un padarīsim lēmumu pieņemšanas procedūru caurskatāmāku.
- Saistībā ar e-pārvaldes ieviešanu maksimāli paplašināsim elektronisko pakalpojumu loku un informācijas pieejamību.

Privatizācijas pabeigšanai:

- No privatizācijas pāriesime uz valsts īpašuma atsavināšanas (jeb pārdošanas) procedūru. Šai procesā nenotiks sertifikātu mainīšana uz valsts obligācijām vai cita veida vērtspapīriem.
- Valdība noteiks privatizācijas ierosinājumu pieņemšanas laiku – vienu gadu (termiņš – 2005. gada 30. decembris). Šajā laikā iesniegtie privatizācijas ierosinājumi būs izskatāmi arī vēlākā periodā, taču pēc šī perioda privatizācijas sertifikāti jaunus privatizācijas ierosinājumus vairs nebūs derīgi.
- Tiks sastādīts to uzņēmumu saraksts, uz ko neattieksime privatizācija par sertifikātiem, arī pārejas laikā (Ventpils nafta, airBaltic, Lattelekom, LMT, Rīgas siltums). Privatizācijai vispār netiks pakļauti Latvijas Pasts, Latvenergo, Latvijas Dzelzceļš, Rīgas lidosta un Latvijas valsts meži.
- Privatizācijas pabeigšanas procesā notiks:
  - Privatizēt uzsāktu valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizācijas pabeigšana;
  - Dzīvokļu privatizācijas pabeigšana;
  - Valsts un pašvaldību zemes privatizācijas un atsavināšanas pabeigšana atbilstoši likumdošanai, nodrošinot lietošanā nodotās lauku zemes vienkāršotu īpašumtiesību nostiprināšanu;
  - Zemes reformas pabeigšana;
  - Privatizācijas sertifikātu piešķiršanas pārtraukšana.

Realizējot pasākumus minēto mērķu sasniegšanai, nodrošināsim tiesiskuma un tiesiskās paļāvības principu ievērošana.

Bez šiem galvenajiem uzdevumiem, atsevišķajās nozarēs nodrošināsim politikas pārmantojamību, kas tiks īstenota tautas dzīves kvalitātes uzlabošanai, nacionālo vērtību saglabāšanai un Latvijas valsts un sabiedrības harmoniskai attīstībai.

[Aizsardzība]

1. Nodrošināsim Latvijas valsts aizsardzības spēju mērķtiecīgu attīstību.
2. Izmantosime Latvijas dalību NATO valsts drošības stiprināšanai gan militārā, gan politiskā ziņā.
3. Atbilstoši NATO prasībām valsts aizsardzībai un drošībai turpināsim novirzīt 2% no IKP, veicot konsekventu bruņoto spēku attīstības plānošanu un nodrošinot efektīvu budžeta līdzekļu izlietojuma kontroli.
4. Līdz 2006.gada beigām īstenosime pāreju uz profesionāliem bruņotiem spēkiem, atsakoties no obligātā militārā dienesta.

5. Paaugstināsim militārā un ar valsts aizsardzību saistītā civilā personāla profesionalitāti, izveidojot efektīvu personāla atlases un apmācības sistēmu, kā arī nodrošinot konkurētspējīgu atalgojumu un sociālās garantijas.
6. Apgādāsim Nacionālos bruņotos spēkus ar mūsdienīgu bruņojumu un ekipējumu.
7. Nodrošināsim klasificētas informācijas aizsardzību atbilstoši NATO prasībām.
8. Turpināsim Zemessardzes attīstību, lai nodrošinātu kolektīvās aizsardzības uzdevumus.
9. Veicināsim Latvijas zinātnieku, kā arī uzņēmēju potenciāla izmantošanu aizsardzības sistēmas attīstībā.
10. Atbalstīsim patriotisko audzināšanu un pilnveidosim militāro zināšanu apguves iespējas vispārīgajās skolās un civilajās augstskolās.

[Ārlietas]

Latvijas ārlietu dienesta spējas īstenot Latvijas nacionālajām interesēm atbilstošu ārpolitiku.

1. Apstiprināsim jaunu Ārpolitikas koncepciju.
2. Paaugstināsim Latvijas ārlietu resorā strādājošo zināšanu un praktisko iemaņu līmeni, veidojot iestrādes Diplomātiskās akadēmijas nodibināšanai;
3. Paplašināsim Latvijas diplomātisko pārstāvniecību tīklu – perspektīvā arī Ēģiptē, Japānā un Latīņamerikā;
4. Pilnveidosim mūsdienīgam diplomātiskajam dienestam atbilstošu tehnisko bāzi.
5. Latvijas institūts Ārlietu ministrijas pārraudzībā izstrādās Latvijas tēla veidošanas programmu, piesaistot atzītus profesionāļus tirgzinības un reklāmas jomā. Latvijas tēla popularizēšanai daudz aktīvāk izmantosim diplomātisko pārstāvniecību tīklu;
6. Strādāsim pie stratēģisko partneru pētnieciskā institūta veidošanas.

Latvijas nacionālās intereses Eiropas Savienībā

7. Turpināsim īstenot Latvijas de facto integrāciju Eiropas Savienībā.
8. Pilnveidosim valsts administrāciju un cilvēkresursus, lai izmantotu dalībvalsts statusa sniegtās iespējas (kopējā ārpolitika, monetārā savienība, Šengenas zonas, u.c.)..
9. Iestāsimies par efektīvas un vienotas ES ārējās un drošības politikas veidošanu un īstenošanu, lai ES spēj aktīvi iesaistīties pasaules politikas veidošanā.
10. Atbalstīsim tādu Eiropas Savienības turpmāko attīstību, kurā galvenais princips ir solidaritāte un kuras pamats ir vienlīdzīgu valstu savienība;
11. Aktīvi iesaistīsimies turpmāko ES politiku un iniciatīvu veidošanā un īstenošanā atbilstoši Latvijas nacionālajām interesēm. Vienlaikus uzsvērsim, ka Eiropas Savienības galvenais uzdevums ir labklājības nodrošināšana tās dalībvalstu iedzīvotājiem un ES ekonomikas konkurētspējas paaugstināšana;
12. Rūpēsimies par to, lai Latvija uz pēc iespējas izdevīgākiem noteikumiem varētu saņemt un izmantot ES fondu līdzekļus, lai ES likumdošanā tiek nodrošinātas Latvijas intereses ekonomiskajai izaugsmei;
13. Eiropas Savienības ietvaros stiprināsim Latvijas enerģētisko drošību;
14. Īstenošim aktīvu divpusēju politiku ar ES dalībvalstīm, lobējot savas intereses ES jautājumos.
15. Izmantosim pilntiesīgo dalību Eiropas Savienībā, īstenojot Latvijas ārpolitiskos mērķus attiecībās ar trešajām valstīm;
16. Stiprināsim ES lietu koordināciju valstī un Latvijas klātbūtni ES institūcijās Briselē.
17. Aizstāvēsim Latvijas uzņēmēju intereses citās ES dalībvalstīs, veicinot brīvas preču, darbaspēka, kapitāla un pakalpojumu kustības īstenošanos visā Eiropas Savienībā.
18. Veicināsim ES ārējās robežas nostiprināšanu un pilnvērtīgu funkcionēšanu, veicinot visu dalībvalstu solidāru atbildību par ES ārējo robežu;
19. Veicināsim paplašinātās ES lomas pieaugumu jaunajās kaimiņvalstīs. Īpašu uzmanību

pievērsīsim ES attiecībām ar Austrumeiropas valstīm – Baltkrieviju, Ukrainu, Moldovu, Kaukāza reģionā ar Gruziju. Veicināsim šo valstu integrāciju ES ekonomiskajā un politiskajā telpā.

20. Iesaistīsimies ES-Krievijas dialoga veidošanā, atbilstoši Latvijas interesēm.

21. Atbalstīsim un veicināsim ES un ASV vienota stratēģiskā redzējuma stiprināšanu.

Valsts drošība, aktīvi darbojoties NATO, ES un, nostiprinot divpusējo sadarbību ar ASV

22. Iesaistīsimies Eiropas Savienības Drošības un aizsardzības politikas (EDAP) veidošanā. Dosim savu ieguldījumu Eiropas Ātrās reaģēšanas spēku izveidošanā un citos militārās un civilās sadarbības projektos, ieskaitot līdzdalību Eiropas Bruņojuma Aģentūras darbā. Piedalīsimies kaujas grupu veidošanā kopīgi ar citām ES valstīm.

23. Izmantojot savu dalību ESDP un NATO, paaugstināsim Latvijas iedzīvotāju un valsts drošību un aizsargātību pret jauna veida apdraudējumiem kā starptautiskais terorisms un masu iznīcināšanas ieroču izplatīšana.

24. Aktīvi stiprināsim NATO kā eiroatlantiskās telpas drošības pamatu. Mūsu interesēs ir veicināt Alianses efektivitāti, saliedētību un rīcībspēju.

25. Atbalstīsim NATO lomas pieaugumu drošības un stabilitātes nodrošināšanā Alianses interesēm svarīgos reģionos un valstīs.

26. Līdzdarbosimies NATO ātrās reaģēšanas spēku izveidē un stiprināsim NATO operētspēju;

27. Iestāsimies par Latvijas līdzdalību starptautiskās NATO, ES vai ANO vadītās miera nodrošināšanas misijās. Aktīva sadarbība ar mūsu sabiedrotajiem stiprina Latvijas drošību.

28. Stiprināsim divpusējo sadarbību drošības jautājumos ar ASV, stiprināsim transatlantisko saiti un solidaritāti sabiedroto vidū.

29. Pilnveidosim un uzlabosim Latvijas stratēģisko preču kontroles un eksporta sistēmu.

Ārējā ekonomiskā dimensija - patiesa ārpolitikas prioritāte

30. Izmantosim ārējā ekonomiskajā sadarbībā gūto pieredzi un ES iekšējā tirgus sniegtās iespējas uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veicināšanai, efektīvas un konkurētspējīgas Latvijas ekonomiskās struktūras radīšanai, kā arī sabiedrībā eksistējošo sociāli ekonomisko atšķirību un risku samazināšanai.

31. Uzlabosim eksporta iespēju apzināšanu Latvijai gan tradicionālos, gan netradicionālos eksporta tirgos.

32. Attīstīsim Latvijas atbalsta sniegšanas stratēģiju partnervalstīm.

33. Veiksime nepieciešamos pasākumus dalībai OECD.

34. Izmantojot ES dalībvalsts statusa sniegtās priekšrocības, veicināsim ekonomiskās attiecības ar Krieviju un citām NVS valstīm.

35. Veicināsim uzņēmējdarbības vides sakārtošanu Latvijas ekonomiskajām interesēm svarīgās ES kaimiņvalstīs.

36. Padarīsim Latvijas diplomātiskās pārstāvniecības par Latvijas tautsaimnieku lobiju ārvalstīs.

37. Izvērsīsim un nostiprināsim Latvijas ekonomisko pārstāvju tīklu ārvalstīs.

Sadarbība Baltijas jūras reģionā

38. Veicināsim Ziemeļeiropas valstu sadarbības nostiprināšanos, īpašu nozīmi pievēršot sadarbībai Baltijas valstu starpā, Baltijas/Ziemeļvalstu ES dalībvalstu starpā pēc formāta 3+3, kā arī 8 Ziemeļvalstu-Baltijas valstu sadarbībai.

39. Izvērtēsim konceptuālās un praktiskās iespējas, kas pastāv ciešākai Baltijas Asamblejas un Baltijas Ministru padomes sadarbībai ar Ziemeļu Padomes un Ziemeļu Ministru padomes struktūrām. Izmantosim šīs struktūras, lai labāk koordinētu iesaistīto valstu pozīcijas ES.

40. Veicināsim diskusiju starp Baltijas jūras reģiona valstīm jautājumā par iespējamu reģionālās sadarbības struktūru iesaisti ES Kaimiņu politikas ietvaros.

41. E-PINE iniciatīvas ietvaros atbalstīsim sadarbības attīstīšanu starp 8 Baltijas/Ziemeļvalstīm un ASV.

Ārvalstīs dzīvojošo latviešu saites ar Latvijas kultūras, politisko un ekonomisko vidi

42. Rūpēsimies par to, lai ārvalstīs dzīvojošo latviešu kopienām būtu iespējams uzturēt ciešu saiti ar Latviju. Pievērsīsim lielāku uzmanību ilgtermiņa programmai "Latvijas diaspora". Izmantosim dažāda veida iespējas ārvalstu latviešu izglītības iespēju atbalstīšanai gan latviešu skolās ārvalstīs, gan Latvijā.

43. Attīstīsim mūsu spējas nodrošināt Latvijas pilsoņu un pastāvīgo iedzīvotāju tiesisko aizsardzību ārvalstīs.

[Bērnu un ģimenes lietas]

1. Valsts politikā attieksimies pret ģimeni, kā valsts pamatvērtību, nosakot, ka valsts prioritāte ir bērni un ģimene.

2. Pabeigsim izstrādāt un sāksim īstenot ilgtermiņa programmu bērna un ģimenes stāvokļa uzlabošanai "Valsts ģimenes politika līdz 2014.gadam".

3. Veicināsim, ģimenes, kā vērtības nostiprināšanu sabiedrībā, palielinot valsts atbalstu ģimenei un cīnoties pret ģimeni degradējošām sociālajām parādībām.

4. Nodrošināsim mērķtiecīgu valsts jaunatnes politiku, izstrādājot jaunatnes likumu, radot labvēlīgus apstākļus jaunatnes pašiniciatīvai un līdzdalībai sabiedriskajā dzīvē.

5. Atbalstīsim bērniem draudzīgas vides veidošanu, informēsim sabiedrību un izglītosim vecākus par vardarbības pret bērnu negatīvajām sociālajām sekām.

6. Nodrošināsim bērnu tiesības uz drošu dzīves vidi, pirmsskolas vecuma bērnu aprūpes sistēmas attīstību.

7. Izveidosim efektīvu bērnu tiesību ievērošanas uzraudzības mehānismu, lai nodrošinātu bērnu tiesību ievērošanu un efektīvu institūciju sadarbību, sniedzot atbalstu vardarbībā cietušiem bērniem.

8. Izstrādāsim ilgtermiņa programmu, lai pasargātu bērnus no jebkāda veida vardarbības, noziedzības, atkarību izraisošu vielu lietošanas un izplatīšanas, azartspēļu ietekmes.

9. Izstrādāsim pasākumu programmu efektīvai ielas bērnu problēmas risināšanai.

10. Veicināsim iespēju bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem uzaugt ģimenē Latvijā, paaugstinot sniedzamo pakalpojumu kvalitāti.

[Ekonomika]

Uzņēmējdarbības vide

1. Veidosim pozitīvu valsts amatpersonu attieksmi pret uzņēmējiem, jo tieši uzņēmēji rada darbavietas un nodrošina ieņēmumus valsts budžetam.

2. Skaidri noteiksim prioritātes un kārtību, kādā valsts atbalsta uzņēmējdarbību. Veicināsim MVU konkurētspēju un attīstību, konsekventi īstenojot MVU attīstības programmu un pasākumus, kas vērsti uz MVU konkurētspējas nodrošināšanu un skaita palielināšanos.

3. Aktivizēsim valsts institūciju darbu, lai veicinātu Latvijas uzņēmumu preču un pakalpojumu eksportu un piesaistītu Latvijai ārvalstu investīcijas.

4. Lai palielinātu eksporta apjomus un uzlabotu ārējās tirdzniecības bilanci, izstrādāsim eksporta veicināšanas programmu un īstenosim valsts stimulējošu politiku eksporta jomā

5. Pakāpeniski ieviešot e-pārvaldi, samazināsim nevajadzīgo birokrātiju, pieprasot no ražotājiem dažādas izziņas, kuras elektroniskā veidā var saņemt no Uzņēmumu reģistra, Valsts zemes dienesta, pašvaldībām un citām iestādēm

6. Veidosim inovatīvās darbības finansiālā atbalsta sistēmu, palielinot uz inovatīvo darbību orientēto valsts budžeta daļu, to sadalot lietišķajai pētniecībai, attīstībai un inovatīvajai darbībai, vienlaicīgi piesaistot privāto kapitālu.

Ražošanas attīstība

7. Īstenojam ražošanas atbalsta programmu, kas veicinās augsto tehnoloģiju ieviešanu un investīciju piesaisti.

8. Nodrošināsim rūpniecības konkurētspējas palielināšanu un augstākas pievienotās vērtības produktu ražošanu, konsekventi īstenojot Valsts investīciju programmu un Rūpniecības attīstības programmu.

9. Nodrošināsim informatīvo saikni starp valdību, pašvaldībām un uzņēmējiem likumdošanas, investīciju, jauno tehnoloģiju, inovāciju un sadarbības partneru jomā.

10. Palielināsim valsts līdzdalību apmācības programmās ražotājiem kvalitātes kontroles, vides un darba aizsardzības jomās.

11. Palielināsim zinātnes lomu ražošanas attīstībā, piesaistot zinātniekus tādu pētījumu veikšanai, kas radītu konkurētspējīgus produktus ar augstu pievienoto vērtību un attīstītu rūpniecisko ražošanu.

Būvniecība

12. Pilnveidosim Latvijas būvnormatīvu un būvniecības Nacionālo standartizācijas, kā arī pārraudzības sistēmu.

13. Samazināsim administratīvos šķēršļus būvniecībā, vienlaikus nodrošinot stingru vides prasību ievērošanu. Likvidēsim nevajadzīgos administratīvos šķēršļus ēku un būvju remontdarbu veikšanai, kā arī nelikumīgi uzbūvēto būvju nojaukšanai.

Konkurence

14. Veidosim godīgai konkurencei labvēlīgu vidi.

15. Nodrošināsim stingru monopolu kontroli un nepieļausim jaunu monopolu rašanos. Veicināsim konkurences rašanos pašreizējās monopolnozarēs.

Darbaspēka politika

16. Veicināsim izglītības lomas palielināšanos sabiedrībā un nodrošināsim jaunu speciālistu sagatavošanu atbilstoši Latvijas tautsaimniecības vajadzībām.

17. Atbalstīsim valsts un privāto apmācību un konsultāciju sistēmu, kas radīs pamatu uzņēmēju izglītošanai un darbaspēka kvalitātes paaugstināšanai.

18. Samazināsim bezdarba līmeni, īpašu vērību pievēršot bezdarba problēmas risināšanai reģionos.

19. Lai veicinātu Latvijas darba tirgus konkurētspēju veiksime grozījumus "Darba likumā", padarot to elastīgāku un vienlīdzīgāku attiecībā pret iesaistītajām pusēm, sakārtojot darba devēju un darba ņēmēju tiesības, nodrošinot to reālu ievērošanu.

Enerģētika

20. Sekmēsim Latvijas neatkarību no importētajiem energoresursiem, atbalstot ekonomiski pamatotus atjaunojamo energoresursu izmantošanas projektus.

21. Veicināsim liberāla energoresursu un ar to saistīto pakalpojumu tirgus izveidošanu.

22. Atbilstoši ES prasībām, pārveidosim Latveņero par koncernu, nodalot ražošanas, pārvades un sadales funkcijas.

23. Atbalstīsim centralizēto siltumapgādes sistēmu rekonstrukciju, kā arī siltummezglu un citu

siltumu regulējošo ierīču izbūvi un siltuma zudumu samazināšanu ēkās.

24. Sekosim, lai energouzņēmumi ievērotu vides aizsardzības un drošības prasības, kā arī tiktu kvalitatīvi novērtēta to ietekme uz vidi.

25. Paaugstināsim energoapgādes drošību, veicinot vienota Baltijas elektrības tirgus izveidi un tā savienošanu vienotā tīklā ar Ziemeļvalstu un Centrāleiropas tirgiem.

Tūrisms

26. Veicināsim tūrisma kā nozīmīgas tautsaimniecības nozares attīstību, kā arī tūrisma īpatsvara pieaugumu Latvijas ekonomikas tiešo un netiešo ienākumu vidū.

27. Apzināsim un sistematizēsim tūrisma resursus, novērtēsim to potenciālu un izstrādāsim tūrisma attīstības stratēģiju reģionu un valsts līmeņos.

28. Palielināsim līdzekļu apjomu pievilcīga Latvijas tēla veidošanai un Latvijas kā tūrisma zemes reklāmai ārvalstīs.

[Finanses]

Budžets

1. Īstenosim fiskālo politiku, kas vērsta uz stabilu makroekonomisko izaugsmi un zemu inflāciju. Nodrošināsim pakāpenisku fiskālās situācijas uzlabošanu turpmākajos gados, par vidēja termiņa mērķi izvirzot bezdeficīta budžetu.

2. Konsekventi nodrošināsim Māstrihtas fiskālo kritēriju izpildi Latvijā.

3. Ieviesīsim vidēja termiņa (3-5 gadi) budžeta plānošanu un veiksīm fiskālās atbildības nostiprināšanu ieņēmumu un izdevumu plānošanā. Lai nodrošinātu mērķtiecīgu attīstību un efektīvu valsts budžeta līdzekļu izlietojumu, ieviesīsim stratēģisko plānošanu ministrijās un atbilstoši tai budžeta veidošanu balstīsim uz rīcībpolitikas mērķu un rezultātu finansēšanu.

4. Pāriesim uz uzkrāšanas grāmatvedības principu valsts budžeta izstrādē.

5. Izvērtēsim iespējas piedalīties starptautiskās palīdzības projektos nabadzīgajām un jaunattīstības zemēm.

Nodokļu politika un administrācija

6. Īstenosim skaidru un saprotamu nodokļu politiku, veidosim precīzu nodokļu normatīvo bāzi, nepieļaujot dažādas normatīvo aktu traktēšanas iespējas.

7. Samazināsim kopējo nodokļu slogu, paaugstinot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamos ieņēmumus un atvieglojumus par apgādībā esošu personu, vienlaikus uzlabojot nodokļu iekasēšanu.

8. Nepieļausim uzņēmumu ienākuma nodokļu bāzes un likmes harmonizāciju Eiropas Savienībā.

9. Vienkāršosim nodokļu dokumentāciju, līdz 2005.g. beigām nodrošinot iespēju visas nodokļu atskaites iesniegt elektroniski.

10. Izveidosim centralizētu nodokļu atzinumu sniegšanas dienestu VID.

11. Aktīvi vērsīsimies pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, īpaši kontrabandu, PVN izkrāpšanu, "aploksņu" algām un privātpersonu ienākumu slēpšanu. Tomēr šī cīņa pret nodokļu nemaksātājiem nedrīkst graut godīgu uzņēmumu konkurētspēju.

12. Izstrādāsim un iedzīvināsim efektīvu mehānismu fizisko personu ienākumu kontrolei, lai neļautu korupcijai un citās noziedzīgās darbībās iesaistītām personām slēpt nelikumīgi iegūtus īpašumus zem citu personu vārda un lai uzlabotu nodokļu iekasēšanu.

13. Nodrošināsim rezultatīvu Valsts ieņēmumu dienesta darbu ES kopējā tirgus apstākļos. Stiprināsim sadarbību ar citu ES valstu nodokļu un muitas administrācijām, lai apkarotu starptautiskās PVN krāpšanas un citas nodokļu nemaksāšanas shēmas.

Finanšu sistēma un Eiropas Savienības līdzekļu apguve

14. Ar pārdomātu fiskālo un tautsaimniecības attīstības politiku nodrošināsim lata stabilitāti un zemu inflāciju. Sadarbībā ar Latvijas Banku nodrošināsim sekmīgu Latvijas pievienošanos eirozonai, par mērķa datumu nosakot 2008. gada 1. janvāri.
15. Izstrādāsim Nacionālo attīstības plānu ES fondu izmantošanai 2007.-2013. gados, palielinot uzsvāru cilvēkresursu attīstībai, nodarbinātībai, uzņēmējdarbības un inovāciju atbalstam.
16. Nodrošināsim maksimālu caurskatāmību un kompetento iestāžu atbildību sabiedrības priekšā par izmantotiem struktūrfondu līdzekļiem un atbalstīto projektu atbilstību valsts attīstības stratēģijai.
17. Sniegsim valsts atbalstu, lai tiktu sagatavoti kvalitatīvi projektu pieteikumi, īpaši atbalstāmajos novados.
18. Saskaņosim Latvijas grāmatvedības standartus ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.
19. Ieviesīsim elektronisko valsts iepirkuma sistēmu.

[Iekšlietas]

1. Apzinoties starptautiskā terorisma draudu bīstamību, veidosim drošības sistēmu, paredzot efektīvas krīzes vadības sistēmas izveidošanu, sekmējot saskaņotu sadarbību starp iesaistītajām institūcijām.
2. Izveidosim struktūru, kas izstrādās un realizēs valsts politiku pretterorisma jomā.
3. Pilnveidosim terorisma draudu novēršanu, organizētās noziedzības, nelegālās migrācijas, korupcijas apkarošanu, valsts ekonomisko interešu aizsardzību, sadarbojoties ar citu valstu tiesībsargājošajām institūcijām, kā arī piedaloties starptautiskajās operācijās.
4. Celsim policijas prestižu sabiedrībā, atrisinošot materiālās stimulēšanas iespējas un tādējādi nodrošināsim policijas iestādes ar kvalificētu un spējīgu darbinieku pieplūdumu tajās.
5. Nodrošināsim policistiem profesionālu apmācību, kas ikvienam policistam sniegs ieskatu cilvēktiesību pamatos, saskarsmes prasmēs un prasībās pēc proporcionalitātes ievērošanas ieroču un spēka pielietošanā policijas darbā.
6. Reformēsime sūdzību izskatīšanas mehānismu par pārkāpumiem policijas darbā, nodrošinot šī mehānisma neatkarību, saskaņā ar starptautisko institūciju rekomendācijām.
7. Uzlabosime sabiedrisko kārtību un drošību, īpašu uzmanību pievēršot ielu noziedzībai un ceļu satiksmes drošībai.
8. Realizēsime pasākumu kompleksu, kuri vērsti uz nepilngadīgo noziedzības samazināšanu, to tiesisko izglītošanu, kā arī bērnu aizsardzību pret noziedzīgiem nodarījumiem.
9. Nodrošināsim koordinētu un mērķtiecīgu valsts un pašvaldību iestāžu darbību narkotisko, psihotropo un citu atkarību izraisošo vielu izplatības un to degradējošās ietekmes uz sabiedrības veselību un drošību ierobežošanā. Valstī ir jāizstrādā pasākumi, kas veicina un palīdz no alkohola, narkotiskajām un psihotropajām vai citām atkarību izraisošajām vielām atkarīgo cilvēku reintegrāciju sabiedrībā.
10. Lai veicinātu tiesībsargājošo iestāžu darbu un nodrošinātu personāla stabilitāti, uzlabosime materiāltechnisko apgādi un darbinieku atalgojuma un sociālo garantiju sistēmu, kā arī paaugstināsim profesionālo kvalifikāciju.
11. Turpināsim pilnveidot iekšlietu sistēmas iestāžu administrēšanas institucionālo mehānismu, veidojot caurredzamu, vienkāršu un konkrētu kontroles un pārraudzības sistēmu.
12. Pastiprināsim iekšlietu sistēmas iekšējo kontroli, lai izskaustu korupciju tās darbinieku rindās.
13. Sekmēsime iekšlietu sistēmas iestāžu profesionalitātes izaugsmi atbilstoši Eiropas Savienības dalībvalsts uzdevumiem un nodrošināsim dienestu sekmīgu sadarbību ar Eiropolu un citām Eiropas Savienības iekšlietu struktūrām, īpaši organizētas noziedzības tīklu, narkotiku tranzīta un cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā.

14. Nodrošināsim Latvijas pilnvērtīgu dalību starptautisko līgumu izpildē, paaugstinot iekšlietu sistēmas dienestu materiāltehniskā nodrošinājuma un profesionalitātes izaugsmi, veicot iekšlietu iestāžu un tajās strādājošo darbinieku darba optimizāciju atbilstoši Eiropas Savienības un Šengenas līguma prasībām.
15. Nodrošināsim kvalitatīvu valsts un Eiropas Savienības ārējās robežas kontroli atbilstoši Eiropas prasībām, pabeigsim Eiropas Savienības ārējās robežas un robežapsardzības objektu būvniecību, rekonstrukciju, tehnisko aprīkošanu.
16. Sekmēsīm Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbu, lai sniegtu kvalitatīvāku un operatīvāku palīdzību cilvēkiem ugunsgrēkos, nelaimes gadījumos un tehnogēnās katastrofās, īpašu uzmanību pievēršot materiāltehniskās bāzes uzlabošanai un ugunsdzēsēju materiālajam nodrošinājumam.
17. Pilnveidosim valsts civilas aizsardzības sistēmu, iesaistot valsts, sabiedriskās un nepieciešamības gadījumos arī privātās institūcijas un personas materiāli tehniskās bāzes sakārtošanā un pilnveidošanā atbilstoši modernajām prasībām un iespējamajiem apdraudējuma riskiem, paturot prātā, ka tas ir valsts kopumā un katra valstī dzīvojošā indivīda interesēs.
18. Mainīsim Ceļu policijas darbinieku attieksmi no represīvo funkciju veicēju statusa uz satiksmes organizētājiem un pilnvērtīgiem satiksmes dalībnieku partneriem, pilnveidojot Ceļu policistu tiesības šajā sakarā dot vadošus norādījumus ceļu īpašniekiem un uzturētājiem. Paplašināsim pašvaldību policijas tiesības ceļu satiksmes organizēšanā.

[Informācijas sabiedrība]

1. Kā būtisku valdības prioritāti izvirzām informācijas sabiedrības izveidi, kurā tiek aktīvi stimulēta informācijas tehnoloģiju attīstība un to sniegtās priekšrocības tiek aktīvi izmantotas visās dzīves sfērās.
2. Veicināsim brīvu konkurenci informācijas un elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū, kā arī īstenojot dominējošo uzņēmumu darbības regulēšanu, nodrošināsim modernu un efektīvu sakaru pakalpojumu pieejamību un plašu izvēli klientiem visā Latvijā.
3. Nodrošināsim ierobežoto nacionālo resursu (radiofrekvenču spektra, numerācijas un adresācijas) racionālu un efektīvu izmantošanu.
4. Veicināsim sabiedrības izglītošanu informācijas tehnoloģiju jomā, ieskaitot datoru lietošanas iemaņu pēc iespējas plašāku apguvi, un stimulēsim datoru iegādi un interneta pieslēgumus, īpaši mazajiem un mikrouzņēmumiem un iedzīvotājiem, lai veicinātu datorprasmi un celtu produktivitāti.
5. Ieviesīsim valsts e-pārvaldi, ieskaitot elektronisko parakstu, reizē sakārtojot valsts pārvaldes struktūru, izskaužot liekos posmus, nodrošinot atklātību un palielinot efektivitāti, kā arī paplašinot sabiedrības līdzdalību valsts pārvaldes procesā. Veidosim e-saikni starp sabiedrību un valsts pārvaldi.
6. Nodrošināsim stingru koordināciju dažādu valsts nozīmes informācijas sistēmu izveidē.
7. Veicināsim Latvijas informācijas tehnoloģiju industrijas izaugsmi programmatūras un elektronisko iekārtu attīstības, ražošanas, apgādes un uzturēšanas jomās, kā arī veicināsim šo produktu eksportu.

[Izglītība un zinātne]

Izglītība

1. Nodrošināsim laikmetīgu, kvalitatīvu tautas izglītību, kas atbilst Latvijas un globālā darba tirgus prasībām un nodrošina reģionu ekonomikas un sociālās attīstības vajadzības. Veidosim uz darba tirgus pieprasījumu pamatotu profesionālo izglītību.
2. Pilnveidojot izglītības saturu, rūpēsimies, lai jaunā paaudze augtu zinoša, uz augstām morāles vērtībām orientēta, Latvijas un pasaules kultūrā integrēta, fiziski vesela un valstij

lojāla. Augstākās izglītības finansējumam Izglītības un zinātnes ministrijas budžetā ik gadus paredzēsim palielinājumu, kas nav mazāks par 0,1% no iekšzemes kopprodukta. Papildus atbalstīsim doktorantūru. Augstskolu resursi un zinātne koncentrējami starptautiskā akadēmiskā vidē konkurētspējīgās universitātēs kā Latvijas attīstības garantijā.

3. Likumā noteiksim, ka Latvijas iedzīvotājiem ir obligāta vidējās vispārējās izglītības ieguve līdz noteikta vecuma sasniegšanai pēc noteikta pārejas posma.

4. Pilnveidosim pedagogu izglītības un tālākizglītības sistēmu, kā arī atalgojuma sistēmu, kas veicina darba kvalitāti un jauno speciālistu piesaistīšanu. Sekmēsime augstskolu mācībspēku, kā arī zinātnieku darba samaksas palielinājumu.

5. Nodrošināsim Izglītības un zinātnes ministrijas vadošo lomu valsts izglītības politikas īstenošanā. Valsts dibinātās augstskolas nodosim IZM padotībā līdz 2005. gada 1. jūnijam.

6. Izglītības un zinātnes ministrija ir atbildīga par valsts valodas politikas veidošanu, koordināciju starp īstenotājām iestādēm un valodas politikas saistību ar izglītības politiku. Nostiprināsim bilingvālo izglītību mazākumtautību pamatskolās, īpašu uzmanību pievēršot latviešu valodas kvalitātei un apmācības finansiālai stimulēšanai.

7. Veicināsim sabiedrības interesēm un valsts vajadzībām atbilstošu pieaugušu izglītību un mūžizglītību.

8. Īstenošime valsts un pašvaldību visu izglītības iestāžu informatizāciju.

9. Pilnveidosime pašvaldību savstarpējo norēķinu sistēmu, panākot, lai nauda sekotu skolēnam, gan nodrošinot sekmīgu mācību procesu, gan pedagogu algas.

10. Veicināsim izglītību bērniem un pieaugušajiem ar īpašām vajadzībām, nodrošinot to maksimālu iekļaušanos sabiedriskajā dzīvē un darbā.

11. Atbalstīsim jaunrades iniciatīvu jaunu mācību līdzekļu radīšanā un ieviešanā.

12. Turpināsim atbalstīt izglītības iestāžu ēku energoefektivitātes paaugstināšanu.

Zinātne

13. Zinātnei Izglītības un zinātnes ministrijas budžetā ik gadus paredzēsim finansējuma palielinājumu, kas nodrošinātu atbilstošu līdzekļu piesaistīšanu pētniecībai no privātā sektora.

14. Veiksime nepieciešamo, lai veicinātu Latvijas konkurētspēju, līdz 2010. gadam sasniedzot valsts un privātpersonu kopēju finansējumu zinātnei vismaz 3% no iekšzemes kopprodukta, kur vismaz 1% veido valsts finansējums

15. Par prioritāti izvirzīsim lietišķo pētījumu izmantošanu tautsaimniecībā, lai zinātnes sasniegumi un uzkrātās zināšanas radītu zināšanu ietilpīgus produktus ar augstu pievienoto vērtību.

16. Veicināsim zinātnisko darbu augstākās izglītības iestādēs, lai celtu akadēmiskā personāla kvalifikāciju un spētu sagatavot jaunus zinātniekus.

17. Materiāli stimulēsim jaunu cilvēku iesaistīšanos zinātniskajā darbā un zinātniskā grāda ieguvi.

Sports

18. Izstrādāsim un pieņemsime ilglaicīgu, līdzsvarotu fiziskās audzināšanas un sporta attīstības programmu. Pilnveidosime sporta likumdošanu.

19. Noteiksime Latvijas sporta attīstības prioritātes, galveno vērību veltot bērnu, jaunatnes un tautas sportam un fiziskās attīstības nodrošināšanai, kā arī atbalstot sporta klubu darbību.

20. Valsts un pašvaldības līmenī atbalstīsim un īstenošime mērķtiecīgu investīciju programmu sporta bāžu attīstībai un celtniecībai. Atbalstīsim mērķtiecību un līdzsvarotību ieguldījumos sporta būvēs Latvijas novados.

21. Veicināsim fiziskās aktivitātes un sportu kā nozīmīgu brīvā laika pavadīšanas veidu.

[Kultūra]

1. Uzsāksim jauno „trīs brāļu” - mūsdienīgas Nacionālās bibliotēkas, nacionālas nozīmes koncertzāles un laikmetīgās mākslas muzeja celtniecību.
2. Nostiprināsim Valsts Kultūrkapitāla fonda neatkarību no politiskās varas un nodrošināsim tā finansējuma ikgadēju pieaugumu.
3. Kultūrpolitikas prioritāte būs latviešu valoda. Valodas politiku izstrādāsim, sadarbojoties Izglītības un zinātnes un Kultūras ministrijām.
4. Pieņemsim un īstenosim nacionālo programmu vienotas, jēdzieniski pamatotas, ar tautsaimniecības nozarēm saskaņotas un starptautiski harmonizētas nozaru terminoloģijas sistēmas un plašpieejas terminu datu bāzes paātrinātai izstrādei un uzturēšanai Latvijā.
5. Atbalstīsim tradicionālo kultūru, kultūras mantojumu, jauninājumus un kultūras infrastruktūru saskaņā ar Nacionālo programmu „Kultūra”. Pieņemsim Dziesmu un deju svētku likumu un nodrošināsim tā īstenošanu.
6. Līdz 2005. gada 1. jūlijam pieņemsim jaunas kultūrpolitikas vadlīnijas, kuras stiprina Latviju kā nacionālu valsti Eiropas Savienībā.
7. Sekmēsime kultūras decentralizāciju un kultūras tūrisma attīstību. Profesionāli apgūsim Eiropas Savienības fondu līdzekļus kultūras tūrisma jomā, vienlaicīgi sekmējot kultūras mantojuma saglabāšanu un kultūrtūrisma produktu veidošanu visā Latvijā.
8. Rūpēsimies par vienmērīgu visu valsts reģionu attīstību un decentralizētu pieejamību kvalitatīviem kultūras un mākslas notikumiem, kā arī iespēju piedalīties mākslinieciskajā pašdarbībā. Nodrošināsim aktīvāku profesionālās mākslas klātbūtni Latvijas reģionos.
9. Sadarbībā ar sabiedrisko televīziju palielināsim kvalitatīvu kultūras raidījumu īpatsvaru. Plašāk iesaistīsim nevalstiskās organizācijas mākslas un kultūras pasākumu organizēšanā.
10. Nodrošināsim pienācīgu valsts arhīvos glabājamā dokumentārā mantojuma saglabāšanu un pieejamību, piesaistot ES struktūrfondus.
11. Lai nodrošinātu visaptverošas jebkuras vietējas un globālas informācijas meklēšanas un saņemšanas iespējas iedzīvotāju darba vietās un dzīvesvietās līdz 2006.g. iekļausim visas valsts bibliotēkas Vienotajā bibliotēku informācijas tīklā.
12. Līdz 2006. gada beigām īstenosim arhīvu, muzeju un bibliotēku elektroniskā kopkataloga un vienotā portāla sistēmu, profesionāli apgūstot Eiropas Savienības līdzekļus.
13. Modernizēsime kultūrizglītības sistēmu, ņemot vērā jauno mediju straujo attīstību un izplatību. Līdz 2005. gada beigām radīsim Jauno mediju augstākās izglītības apmācības struktūru, kura veidotu ne tikai māksliniekus, bet arī būtiski nodrošinātu Latvijas tautsaimniecību ar augstas klases programmvides, vizuālās, interaktīvās, komunikatīvās, reklāmas, videoproduktu izstrādes, filmu industrijas, specefektu radīšanas un citiem speciālistiem.
14. Aktīvi iekļausimies Eiropas Savienības kultūras aprītē, uzskatot, ka starptautiska sadarbība īpaši veicināma ES ietvaros. Piesaistīsim ES pieejamo fondu līdzekļus radošajiem projektiem un infrastruktūrai.
15. Palielināsim tiešo valsts finansiālo mērķdotāciju nacionālajai kino industrijai, ievērojot kopprodukciju iespējas pēc iestāšanās ES un nostājoties pret agresīvo popkultūras ielaušanos Latvijas kultūrvidē.
16. Sekmēsime aktīvāku Kultūras ministrijas dialogu un sadarbību ar Rīgas Domi, ņemot vērā kopējās nepieciešamās rūpes par galvaspilsētas nacionālās nozīmes kultūras iestādēm.
17. Ņemot vērā nepieciešamību valstiskā līmenī aktivizēt starptautisku komunisma noziegumu atzīšanu, pārņemsime no Rīgas pilsētas Latvijas Okupācijas muzeju, saglabājot tā saturisko neatkarību. Palielināsim valsts tiešo mērķdotāciju īpatsvaru Latvijas Okupācijas muzeja finansējumā.
18. Paplašināsim kultūras infrastruktūras pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
19. Iestāsimies par savstarpēju latviešu un mazākumtautību kultūru bagātināšanos, aicināsim mazākumtautības aktīvi un atbildīgi iesaistīties Latvijas kultūras dzīves norises.
20. Turpināsim veiksmīgi aizsākto kultūras darbinieku algu paaugstinājumu. Turpināsim īpaši atbalstīt tas kultūras institūcijas, kuras parādījušas izcilus radošus sasniegumus, piemēram, Jauno Rīgas teātri. Pakāpeniski nodrošināsim konkurētspējīgu atalgojumu un vispārējo

finansējumu nacionālas nozīmes kultūras iestādēm – Nacionālajai operai, Nacionālajai bibliotēkai, Nacionālajam simfoniskajam orķestrim, Valsts Mākslas muzejam, Latvijas vēstures muzejam, Nacionālajam teātrim un Nacionālajam Kino centram.

21. Uzsāksim reģionālo koncertzāļu (tai skaitā, Liepājas koncertzāles) celtniecības atbalsta programmu.

22. Veicināsim latviešu valodas un kultūras saglabāšanu latviešu diasporā.

23. Uzlabosim kultūras administratīvo kapacitāti pilnvērtīgai dalībai ES, lai aktīvi piedalītos ES politikas veidošanā un lēmumu pieņemšanas procesā.

24. Pieņemsim likumu par Rīgas Domu. Sadarbojoties Kultūras un Aizsardzības ministrijām, ka arī Rīgas Domei, nodrošināsim Brāļu kapu kā vēstures pieminekļa, patriotiskas piemiņas vietas un valsts protokola sastāvdaļas sakopšanu atbilstoši visaugstākajiem pieminekļu aizsardzības kritērijiem.

[Labklājība]

1. Rūpēsimies par nodarbinātības līmeņa palielināšanu:

- reģionos - iespējami tuvu dzīves vietām realizējot jaunu apmācību sistēmu darba meklētājiem un bezdarbniekiem konkurētspējas paaugstināšanai;
- turpināsim darbā iekārtošanas pasākumus personām ar īpašām vajadzībām un jauniešiem-bezdarbniekiem, kā arī ieviest jaunus aktīvos nodarbinātības pasākumus;
- pilnveidosim darbinieku un darba devēju motivācijas mehānismus nodarbinātības veicināšanai;
- pielāgosim profesionālo izglītību un profesionālo sagatavotību darba tirgus prasībām;
- nodrošināsim pieejamību profesionāli orientētai mūžizglītībai un samazināsim atskaitīto audzēkņu skaitu izglītības iestādēs.
- īstenojam pasākumus nelegālās nodarbinātības mazināšanai.

2. Realizēsim Nacionālo rīcības plānu nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai.

3. Atbalstīsim ģimenes ar bērniem, nodrošinot regulāru valsts sociālo pabalstu apmēru pārskatīšanu un paaugstināšanu.

4. Ieviesīsim bērna invalīda kopšanas pabalstu un valsts sociālo apdrošināšanu personai, kurai, kopjot bērnu invalīdu, nav iespējams strādāt.

5. Stiprināsim valsts pensiju sistēmas kapacitāti, nodrošinot virzību uz pietiekamām pensijām un tās finansiālo stabilitāti.

6. Pilnveidosim sociālo pakalpojumu, tajā skaitā sociālās un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu, sistēmu, sekmējot sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupu integrēšanu sabiedrībā un darba tirgū.

7. Pieņemsim ilgtermiņa pamatnostādnes un uzsāksim to īstenošanu efektīvākas sistēmas izveidei, lai mazinātu invaliditāti un tās izraisītās sekas.

8. Veicināsim profesionālu sociālā darba speciālistu izglītošanu, lai nodrošinātu katrā pašvaldībā kvalitatīvu sociālo darbu ar sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem.

9. Paaugstināsim darbinieku drošības un veselības aizsardzības līmeni atbilstoši Eiropas Savienības kritērijiem un prasībām, veicinot veselīgas darba vides attīstību un darba apstākļu kvalitātes uzlabošanu – pilnveidot darba aizsardzības pakalpojumu, pētniecības un statistikas datu iegūšanas sistēmu, informēt un atbalstīt darba devējus un sabiedrību kopumā.

10. Nodrošināsim dzimumu līdztiesības jautājumu efektīvu, integrētu un koordinētu risināšanu, realizējot Programmu dzimumu līdztiesības īstenošanai 2005.-2006.gadam.

[Reģionālā attīstība un pašvaldības]

Pašvaldības

1. Sagatavosim normatīvo bāzi un ekonomisko pamatojumu administratīvi teritoriālās reformas pabeigšanai, nodrošināsim nepieciešamo finansējumu administratīvi teritoriālajai reformai.
2. Nodrošināsim pašvaldībām deleģēto funkciju finansējumu pilnā apjomā un spēju līdzfinansēt infrastruktūras projektus, palielināsim pašvaldību investīciju daļu Valsts investīciju programmā, veicot tās izvērtēšanu reģionālā un nozaru griezumā.
3. Ieguldīsim līdzekļus mērķprogrammās, kas veicinās brīvprātīgu novadu veidošanās procesu un sakārtos infrastruktūras objektus pašvaldībās.
4. Ievērojot Eiropas vietējo pašvaldību hartu un balstoties uz pašvaldību iesniegtajiem priekšlikumiem, līdz 2007. gada beigām pabeigsim pašvaldību administratīvi teritoriālo reformu.
5. Novadu veidošanu un reģionālo pašvaldību izveidi realizēsime vienlaicīgi ar valsts pārvaldes funkcionālo un teritoriālo reorganizāciju, optimāli deleģējot valsts funkcijas un palielinot pašvaldību lomu.
6. Pilnveidosim pašvaldību lēmumu pārraudzības sistēmu.
7. Pilnveidosim valsts atbalsta programmas mājokļu energoefektivitātes uzlabošanai.
8. Pilnveidosim un realizēsime Mājokļa attīstības programmu.

Reģionālā attīstība

9. Izstrādāsim Nacionālo attīstības plānu kā valsts un reģionu vidēja termiņa attīstības pamatdokumentu valsts un ES investīciju plānošanai, lai nodrošinātu reģionu vienmērīgu attīstību, samazinot atšķirības reģionu vidū.
10. Nodrošināsim transporta, inženiertehniskās un sociālas infrastruktūras būvniecību valstī, ievērojot reģionālās prioritātes. Paredzēsime garantētu pieaugošu valsts finansējumu 2. šķiras lauku ceļu attīstībai.
11. Nodrošināsim valsts atbalsta programmu un ES struktūrfondu finansējuma sadali samazinot atšķirības reģionu vidū.
12. Paredzēsime vairākus mērķa reģionus ES strukturālo fondu apgūšanā nākamajā programmēšanas periodā no 2007. līdz 2013. gadam. Nodrošināsim reģionālo pašvaldību lomas palielināšanos ES strukturālo fondu apgūšanā.
13. Nodrošināsim priekšfinansējumu ES struktūrfondu apguvei īpaši atbalstāmo reģionu pašvaldību projektiem.
14. Aktualizēsime darbu pie Nacionālā plānojuma un turpināsim valsts atbalstu attīstības un teritorijas plānošanai pašvaldībās, lai nodrošinātu saistību starp pašvaldību, reģionu attīstības plāniem un attīstības plāniem valsts līmenī. Nodrošināsim valsts atbalstu pašvaldībām stratēģiskā ietekmes uz vidi veikšanai pašvaldību attīstības plāniem.

[Sabiedrības integrācija]

1. Īstenošime tādus etnopolitikas principus, lai ņemtu vērā valsts un visas sabiedrības – gan latviešu, gan citu tautību – intereses. Pilnveidosime normatīvo aktus etnopolitikas jomā.
2. Paaugstināsim Latvijas pilsonības prestižu, radot labvēlīgu attieksmi pret pilsonības ieguves procesu.
3. Veicināsim cilvēku iesaistīšanos sabiedrības un valsts dzīvē atbalstot biedrību, nodibinājumu un citu pilsoniskās sabiedrības institūciju veidošanos un darbību.
4. Īstenošime valsts programmu sabiedrībai ar latviešiem ārpus Latvijas, atbalstot kultūras, izglītības un informācijas programmas, kā arī ārzemēs dzīvojošo latviešu repatriāciju uz Latviju.
5. Sagatavosime un pieņemsime Saeimā Brīvprātīgo darbības likumu un veicināsim brīvprātīgo kustību Latvijā.

6. Izglītosim sabiedrību etnopolitikas jautājumos, mazinot aizspriedumus un stereotipus. Mazināsim informācijas telpu nošķirtību, pamatojoties uz kopīgām pamatvērtībām un savstarpēju cieņu.
7. Atbalstīsim nacionālo biedrību un kopienu, kā arī Latvijas Nacionālo kultūras biedrību asociācijas darbību un veicināsim atbilstoša finansējuma nodrošināšanu šīm organizācijām. Īpaši atbalstīsim lībiešu – otras Latvijas pamattautības – organizācijas, veicinot šīs unikālās valodas un kultūras saglabāšanu un popularizēšanu pasaulē valsts ilgtermiņa mērķprogrammas “Lībieši Latvijā” ietvaros.
8. Pilnveidosim Latvijas normatīvos aktus, lai ievērotu Eiropas Savienības un starptautiskās tiesības diskriminācijas novēršanā un iedzīvināsim šīs normas, informējot sabiedrību un valsts amatpersonas.
9. Veidosim īpašas sabiedrības integrācijas programmas Latvijas pilsētām un reģioniem.
10. Stiprināsim iedzīvotāju pilsonisko integrāciju un aktīvu līdzdalību Latvijas publiskajā dzīvē.
11. Sekmēsīm publisko funkciju deleģēšanu attīstītām un administratīvi kompetentām biedrībām, nodibinājumiem un citām pilsoniskās sabiedrības institūcijām.

[Satiksme]

1. Efektīvi izmantosim ES fondu līdzekļus transporta infrastruktūras attīstībai, nodrošinot drošas, sabalansētas un mūsdienu tirgus prasībām atbilstošas transporta sistēmas izveidi.
2. Nodrošināsim pakāpenisku satiksmes drošības, satiksmes kvalitātes un autoceļu uzturēšanas līmeņa paaugstināšanu valsts un pašvaldību autoceļu tīklā ik gadu palielinot autoceļu nozares finansējumu.
3. Nodrošināsim sabalansētu un administratīvi teritoriālo reformu veicinošu autoceļu attīstību reģionos, realizējot valsts 1. un 2. šķiras autoceļu uzlabošanas programmas.
4. Izveidosim valsts finansētu autotransporta kontroles sistēmu, tādējādi nodrošinot nozares un valsts interešu efektīvu aizstāvību.
5. Paaugstināsim drošības līmeni autosatiksmē, palielinot sodus par transporta līdzekļa vadīšanu alkohola reibumā līdz pat kriminālatbildībai.
6. Izmantojot ES fondu līdzekļus, turpināsim dzelzceļa infrastruktūras modernizāciju, nodrošinot dzelzceļa pārvadājumu vēl lielāku drošību un pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
7. Nodrošināsim starptautisko prasību un normu ieviešanu, lai paaugstinātu kuģošanas drošību, jūras pārvadājumu efektivitāti un sekmētu piesārņojuma novēršanu.
8. Pastāvīgi attīstīsim drošu, efektīvu, augošam pārvadājumu apjomam atbilstošu gaisa transporta infrastruktūru (lidosta „Rīga”, reģionālās lidostas un gaisa satiksmes vadības uzņēmums LGS), kas kopā ar pārvadātājiem nodrošinātu Rīgas kā Baltijā dominējoša centra funkciju.
9. Aizstāvēsim Latvijas pārvadātāju intereses Eiropas kopējā pārvadājumu tirgū.
10. Nodrošināsim iedzīvotājus ar kvalitatīviem un pieejamiem sabiedriskā transporta pakalpojumiem, paaugstinot sabiedriskā transporta pakalpojuma standartus un nodrošinot stabilu un adekvātu valsts atbalstu sabiedriskā transporta pakalpojumu nozarei.
11. Veicināsim Latvijas kā tranzīvalsts potenciāla izmantošanu, palielinot tranzītpārvadājumus caur ostām, optimizējot robežšķērsošanas procedūras, veicinot starpvalstu ekonomisko sadarbību, aizsargājot Latvijas pārvadātāju intereses atbilstoši starptautiskām tiesību normām un sekmējot pievienotās vērtības palielināšanu tranzītkravām.
12. Veicināsim konkurenci mobilo sakaru jomā, izsolot trešo GSM/UMTS licenci.
13. Nodrošināsim vienotu elektronisko sakaru un informācijas tehnoloģiju nozares attīstību, kā arī stabilu tiesisko un ekonomisko vidi privātā sektora investīcijām, tai skaitā ERAF piešķirtā finansējuma apgūšanai elektronisko sakaru un informācijas tehnoloģiju nozarē.
14. Nodrošināsim visu valsts un pašvaldību iestāžu pieslēgšanu platjoslu pakalpojumu tīklam un vismaz vienu publisko interneta piekļuves punktu tajās.

15. Nodrošināsim pasta nozares attīstību un virzību uz pilnīgu tirgus liberalizāciju, kā arī pasta pakalpojumu pieejamību visā Latvijas teritorijā.

[Tieslietas]

1. Nodrošināsim Korupcijas novēršanas programmas un rīcības plāna izpildi.
2. Efektīvi pārstāvēsim nacionālās intereses Eiropas Savienības tiesību izstrādes un pārņemšanas procesā.
3. Pieņemsim jaunu Tiesu iekārtas likumu.
4. Panāksim tiesas lietu savlaicīgu izskatīšanu samērīgos un likumā noteiktos termiņos.
5. Palielināsim tiesas darba atklātību un caurskatāmību, nodrošinot visu tiesas nolēmumu publisku pieejamību internetā.
6. Veicināsim speciālistu veiktu tiesas spriedumu argumentācijas izpēti un analīzi.
7. Samazināsim korupcijas iespējas tiesu sistēmā, nodrošinot tiesas lietu sadali pēc reāla nejaušības principa
8. Nodrošināsim tiesu pieejamību, ieviešot valsts apmaksātas juridiskās palīdzības sistēmu.
9. Stiprināsim tiesu administrēšanas sistēmu, nodrošinot tiesu varas neatkarību.
10. Ieviešim uz objektīviem kritērijiem balstītu tiesnešu kvalifikācijas novērtēšanu visas karjeras laikā.
11. Turpināsim tiesnešu algu reformu. Uzsāksim tiesu darbinieku algu reformu.
12. Veicināsim tiesnešu paaudžu maiņu un mazināsim tiesnešu korupcijas iespējas, ieviešot tiesnešu izdienas pensijas.
13. Pilnveidosim tiesnešu disciplinārās atbildības sistēmu, veicinot tiesnešu pašattīršanās procesu.
14. Attīstīsim un pilnveidosim administratīvo tiesu sistēmu. Nodrošināsim to pieejamību arī reģionos.
15. Izvērtēsim administratīvo tiesu praksi un pilnveidosim Administratīvā procesa likumu, lai nodrošinātu iedzīvotājiem pilnvērtīgas iespējas aizstāvēt savas tiesības tiesiskajās attiecībās ar valsti (administratīvajā procesā).
16. Ieviešim jauno Kriminālprocesa likumu ar 2005.gada 1.aprīli, tādējādi paātrinot lietu izskatīšanu kriminālprocesā.
17. Vēidosim starptautiskajiem standartiem atbilstošu kvalificētu tiesu ekspertīzi.
18. Uzsāksim mūsdienīgas administratīvo sodu sistēmas izveidi.
19. Nodrošināsim notāru un tiesu izpildītāju pieejamību un darba kvalitātes uzlabošanu.
20. Ieviešim vienotu iedzīvotāju apkalpošanas līmeni zemesgrāmatu nodaļās.
21. Izveidosim efektīvu zemes pārvaldības modeli, reorganizējot Valsts zemes dienestu.
22. Ieviešim efektīvu maksātspējas administratoru darbības uzraudzību, tādējādi nodrošinot visu maksātspējas procesu efektīvu norisi.
23. Vienkāršosim administratīvās procedūras Uzņēmumu reģistrā un citos reģistros. Nodrošināsim sabiedrību ar nepieciešamo informāciju.
24. Uzlabosim tiesību jaunrades procesa plānošanu un koordināciju starp Tieslietu ministriju un citām valsts pārvaldes institūcijām, izveidosim ES tiesību aktu ieviešanas datorizētu kontroles sistēmu.
25. Pieņemot lēmumus, izvērtēsim to sekas uz abu dzimumu līdztiesību, novēršot diskrimināciju.
26. Pilnveidosim normatīvo bāzi, lai veicinātu sabiedrības līdzdalību ar mērķi vairogt uzticēšanos politikas lēmumiem un to kvalitāti. Tajā skaitā tiesību aktu izstrādes gaitā valdība attīstīs konsultācijas ar NVO, ieviešot prasību tiesību aktu projektu anotācijās sniegt pamatojumu, ja to izstrādes laikā konsultācijas ar NVO nav notikušas.
27. Attīstīsim fizisko personu datu aizsardzības sistēmu.
28. Sekmēsime sabiedrības drošību un noziedzības novēršanu valstī, attīstot Valsts probācijas dienesta darbu. Īpašu uzmanību veltīsim nepilngadīgo personu tiesību aizsardzībai un sabiedrībā izciešamo sodu izpildei.

29. Uzsāksim sodu politikas un sodu izpildes koncepciju izstrādi.
30. Pilnveidosim cietumu sistēmu atbilstoši Latvijas starptautiskajām saistībām, tai skaitā būtiski uzlabojot ieslodzīto veselības aprūpi.
31. Samazināsim pirmstiesas apcietinājumā esošo cilvēku skaitu, izmantojot drošības līdzekļus, kas nav saistīti ar brīvības atņemšanu, piemēram, nodrošinot iespēju piemērot efektīvu pirmstiesas uzraudzību personām, kas nav sabiedrībai bīstamas.

[Veselība]

Veselības aprūpe

1. Nekavējoties izstrādāsim rīcības plānu veselības aprūpes attīstībai 2005. – 2010. gadam.
2. 2004. gada decembrī akceptēsim veselības aprūpes finansēšanas un organizācijas noteikumus, nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumu cenu regulāciju, veselības aprūpes izdevumu riska sadalīšana starp pakalpojumu sniedzēju un valsti, ārstniecības pakalpojumu sniedzēja ieinteresētības veselā cilvēkā veicināšanu un uz budžetēšanu vērstu samaksas sistēmas ieviešanu norēķinos ar pakalpojumu sniedzējiem, kā arī pacientu personiskās līdzdalības un ieinteresētības veselības saglabāšanā nostiprināšanu.
3. Apstiprināsim profilaktisko apskašu programmu un nodrošināsim tās īstenošanas uzsākšanu 2005. gadā.
4. Apstiprināsim vienotu primārās aprūpes finansēšanas un organizēšanas modeli līdz 2005. gada 1. janvārim un uzsāksim tā ieviešanu visā valstī ar 2005. gada 1. maiju, paaugstinot ģimenes ārstu kompetenci un uzlabojot pieejamību.
5. Izveidosim institucionāli, informatīvi, materiāli-tehniski vienotu neatliekamās palīdzības dienestu. Jau 2005. gadā uzlabosim neatliekamās palīdzības tehnisko bāzi.
6. Sākot ar 2005. gadu uzlabosim ārstu speciālistu pieejamību, mazinot rindas. Attīstīsim terciārā līmeņa veselības aprūpes pakalpojumus universitātes tipa slimnīcās (P. Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca un Bērnu klīniskā universitātes slimnīca).
7. Līdz 2005. gada martam apstiprināsim ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstības programmu.
8. Īstenosim ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstības programmu, lai:
  - attīstītu primārās veselības aprūpes sistēmu un izveidotu primārās veselības aprūpes sistēmas pakalpojumu sniedzēju tīklu;
  - izveidotu kvalitatīvu, iedzīvotājiem pieejamu un izmaksu efektīvu neatliekamās medicīniskās palīdzības sistēmu valstī;
  - izveidotu augsti specializētu, kvalitatīvu, savstarpēji koordinētu un izmaksu efektīvu sekundārā un terciārā līmeņa veselības aprūpes sistēmu;
  - optimizētu veselības aprūpes sekundārā un terciārā līmeņa pakalpojumu sniedzēju struktūru;
  - izveidotu medicīniskās rehabilitācijas sistēmu ar reģionālu rehabilitācijas iestāžu tīklu;
  - racionāli, iedzīvotājiem pieejami izvietotu un noslogotu medicīnas tehnoloģijas.
9. 2005. gadā izstrādāsim un pieņemsim pacientu tiesību likumu. 2005. gada janvārī izveidosim Pacientu pārstāvju konsultatīvo padomi.
10. Izstrādāsim un pieņemsim Veselības aprūpes organizācijas likumu.
11. Ārstnieciskā personāla attīstībai izstrādāsim ārstniecības cilvēkresursu attīstības programmu, izveidosim studiju atbalsta fondu un atbalsta programmu ārstiem, kas strādā attālos reģionos.
12. Izstrādāsim programmu ārstniecības personu algu palielinājumam 2005. un 2006. gadam, paredzot algu pārskatīšanu ik pusgadu, un uzsāksim tās realizāciju sākot ar 2005. gada 1. jūliju. Ārstniecības personu alga tiks regulēta saistībā ar vidējo algu Latvijā, nosakot

minimālās algas likmes ārstiem, kas sniedz valsts apmaksātus pakalpojumus

13. Izveidosim Nacionālo veselības dienestu (servisu), kuru administrēs viena valsts aģentūra.

14. Izstrādāsim un noslēgsim savstarpēju līgumu un vienošanos ar Eiropas Savienības dalībvalstīm veselības aprūpes dalībnieku brīvās kustības nodrošināšanai.

15. Ar mērķi samazināt perinatālo mirstību un māšu mirstību, attīstīsim vispārpieejamu, kvalitatīvu dzemdībpalīdzību.

16. Veicināsim modernu informācijas tehnoloģiju izmantošanu veselības sistēmas organizēšanai, finansu pārskatāmības un pacientu datu glabāšanas nodrošināšanai.

Sabiedrības veselība

17. Iedzīvotāju pozitīvas attieksmes un atbildības veidošanai par savu veselību un dzīves kvalitāti, sekmēsīm veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumus.

18. Noteiksim sabiedrības veselības jautājumus kā prioritāri risināmus jautājumus, īpašu uzmanību pievēršot:

a) infekcijas slimību izplatības mazināšanai, īpaši:

- HIV/AIDS izplatības ierobežošanai, turpinot attīstīt HIV/AIDS konsultāciju centru tīklu un izglītojot sabiedrību HIV/AIDS profilakses jautājumos, kā arī nodrošinot ārstniecības pakalpojumu pieejamību;
- nodrošinot vakcināciju atbilstoši Imunizācijas valsts programmai, t.sk., vakcinējot pusaudžus pret B hepatītu un bērnus pret ērcu encefalītu augsti endēmiskajās ērcu encefalīta teritorijās;
- nodrošinot gatavību iespējamai gripas pandēmijai un bioterorisma izpausmēm, t.sk., nodrošinot nepieciešamo vakcīnu pieejamību.

b) neinfekcijas slimību izplatības mazināšanai, īpaši:

- aktivizējot sirds- asinsvadu slimību profilakses pasākumus;
- mazinot atkarību izplatību (smēķēšana, alkoholisms, narkomānija, azartspēles);
- realizējot uzturpolitiku;
- turpinot izstrādāt prasības nekaitīgas pārtikas nodrošināšanai;
- turpinot izstrādāt prasības un pasākumus veselīgas vides nodrošināšanai, t.sk., izstrādāsim jaunu Sabiedrības veselības rīcības plānu, īpaši akcentējot veselīgas vides nodrošināšanu bērniem.

Farmācija

19. Sākot ar 2005. gadu nodrošināsim zāļu pieejamības uzlabošanu, pārskatot zāļu sadalījumu recepšu un bez recepšu zālēs, kā arī pilnveidojot recepšu aprites noteikumus.

20. Nodrošināsim zāļu iegādes izdevumu kompensācijas sistēmas stabilu ilgtermiņa attīstību, veicinot zāļu pieejamību pacientiem ar smagām un hroniskām slimībām, un sasniedzot valsts/pacienta izdevumus zālēm 70%/30% apmērā, pašreizējo 40%/60% vietā.

21. Turpināsim medikamentu centralizēto iepirkumu sistēmas reorganizāciju, pabeidzot iekļaut kompensējamo zāļu sarakstā zāles, kas paredzētas ambulatorai lietošanai.

22. Nodrošināsim ārstniecības iestāžu veikto medikamentu iepirkumu atbilstību likuma „Par iepirkumu valsts un pašvaldību vajadzībām” prasībām, kā arī slimnīcu zāļu sarakstu atbilstību izmaksu efektivitātes principiem, t.sk. aktīvi veicinot „slimnīcu iepakojumu” iepirkšanu.

23. Ar regulāras zāļu tirgus attīstības (konkurences veicināšana, esamība tirgū, „generic” zāles u.c.) un zāļu cenu uzraudzības palīdzību veicināsim zāļu pieejamību iedzīvotājiem.

24. Veicināsim racionālu zāļu lietošanu, nodrošinot objektīvas, no ražotāja neatkarīgas

informācijas par zālēm pieejamību sabiedrībai.

[Vide]

1. Nodrošināsim efektīvu Eiropas Savienības līdzekļu plānošanu, piesaisti un izmantošanu projektu īstenošanai vides, dabas un ilgtspējīgas attīstības jomās;
2. Izveidosim drošu un efektīvu ilgtspējīgu radioaktīvo un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, nodrošinot arī Salaspils zinātniskā kodolreaktora likvidāciju un demontāžu, kā arī uz tā bāzes izveidojot nacionālo daudzfunkcionālo ciklotrona centru (agrīnai vēža diagnosticēšanai nepieciešamo preparātu ražotne);
3. Nodrošināsim vēsturiski piesārņoto teritoriju izpēti un sanāciju, lai veicinātu racionālu teritoriju izmantošanu un ilgtspējīgu attīstību;
4. Izveidosim un ieviešim kompensāciju mehānismu zemes īpašniekiem par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās;
5. Pilnveidosim likumdošanu vides jomā, arī nosakot tiesisko regulējumu par videi nodarīto kaitējumu;
6. Veicināsim atjaunojamo energoresursu izmantošanu un energoefektivitātes uzlabošanu;
7. Veicināsim moderno vides tehnoloģiju izstrādi, ieviešanu un pielietošanu;
8. Veicināsim vides prasību plašāku iekļaušanu valsts un pašvaldību iepirkumā (zaļais iepirkums);
9. Nodrošināsim efektīvu vides likumdošanas ieviešanas uzraudzību;
10. Uzlabosim sabiedrības iesaisti un informētību vides jomā, kā arī veicināsim dabas aizsardzības pozitīva tēla veidošanu sabiedrībā (dabas aizsardzība kā iespēja, ne kā drauds un ierobežojums);
11. Izveidosim vienas pieturas aģentūras vides institūcijās;
12. Uzlabosim sadarbību ar pašvaldībām un zemes īpašniekiem aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanā un aizsardzībā;
13. Atbalstīsim videi draudzīgu degvielu un smērvielu ražošanu no Latvijā radītām izejvielām
14. Veicināsim valsts un privātās partnerības principa ieviešanu vides aizsardzības problēmu risināšanā;
15. Sadarbībā ar uzņēmēju asociācijām izvērtēsim iespēju vienkāršot Latvijas un ES vides likumdošanu, lai paātrinātu lēmumu pieņemšanu.

[Zemkopība]

1. Atbalstīsim pilsoniskās sabiedrības veidošanos laukos un tās demokrātisku iesaistīšanos lēmumu pieņemšanas procesos.
2. Nodrošināsim nacionālo interešu pārstāvniecību ES Kopējās lauksaimniecības politikas un tās reformas īstenošanā, veicinot efektīvu un ilgtspējīgu Latvijas lauksaimniecības un lauku attīstību.
3. Nodrošināsim tādu valsts un ES atbalstu laukiem un lauksaimniecībai, kas garantētu nozares konkurētspējas paaugstināšanu un lauku ekonomiskās vides dzīvotspēju.
4. Samazinoties darbaspēka vajadzībai lauksaimnieciskajā ražošanā, sekmēsīm alternatīvās ražošanas nozaru attīstību laukos.
5. Atbalstīsim lauku iedzīvotāju iniciatīvas veidošanos, lai veicinātu ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju iesaistīšanos uzņēmējdarbībā laukos.
6. Sekmēsīm ekoloģiski tīru produktu ražošanu un to virzību tirgū.
7. Lai sekmētu lauksaimniecības zemju izmantošanu, veicināsim rapša un citu enerģētisko kultūru audzēšanas paplašināšanu. Sniegsim valsts atbalstu atjaunojamo enerģētisko resursu izejvielu ražošanai.
8. Īstenojot lauksaimniecības un pārtikas tirgus veicināšanas programmu, paaugstināsim lauksaimniecības un pārtikas produktu kvalitāti un konkurētspēju. Aktivizēsīm patērētāju informēšanu, izmantojot zīmolus “Zaļā karotīte” un “Zaļš izaudzēts Latvijā”.

9. Nodrošināsim Latvijas tirgū drošu, nekaitīgu un kvalitatīvu pārtiku, tās izplatīšanu atbilstoši patērētāju prasībām.
10. Stimulēsim produkcijas ražošanu ar lielāku pievienoto vērtību.
11. Īstenojam atklātu meža politiku un likumdošanu.
12. Izstrādāsim un konsekventi īstenojam Latvijas meža un saistīto nozaru nacionālo programmu, lai nodrošinātu ilgpējīgu Latvijas mežu apsaimniekošanu un meža un saistīto nozaru attīstību kopējā valsts tautsaimniecības attīstības kontekstā.
13. Radīsim veicinošus apstākļus Latvijas meža nozares konkurētspējai Eiropas un pasaules tirgū, atbalstu uzņēmumu specializācijai un konsolidācijai, stimulējošu nodokļu politiku uzņēmumu attīstībai un zinātņu ietilpīgu produktu ražošanai.
14. Nodrošināsim efektīvu meža apsaimniekošanas uzraudzību.
15. Īstenojam konsekventu un saskaņotu valsts atbalstu meža ilglaicīgo funkciju stabilizēšanai, izglītības un zinātnes integrācijai meža un saistītajās nozarēs.
16. Nodrošināsim atbilstošu ES fondu finansējumu privāto mežu ekonomiskās, ekoloģiskās un sociālās vērtības palielināšanai.
17. Valsts mežs nav privatizējams. Valsts mežs ir būtisks faktors meža nozares attīstības prognozējamībai.
18. Veicināsim visu meža vērtību, tai skaitā mežam piemītošo atpūtas, dabas un vidi stabilizējošo īpašību saglabāšanu un izmantošanu.
19. Veidosim sabiedrības izpratni par ilgpējīgu meža apsaimniekošanu, sekmēsim Latvijas meža un koksnes produkcijas izmantošanu.
20. Atbalstīsim strukturālos pārkārtojumus zivsaimniecībā, sabalansējot zvejniecības un ražošanas jaudas atbilstoši pieejamiem zivju resursiem un produkcijas realizācijas tirgus iespējām.
21. Nodrošināsim ES Kopējās zivsaimniecības politikas principu praktisku ieviešanu Latvijā un zivsaimniecības nacionālo interešu aizstāvēšanu ES lēmumu pieņemšanas institūcijās.
22. Veicināsim zivju resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu iekšējos ūdeņos, tai skaitā attīstot akvakultūras sektoru un lauku tūrisma aktivitātes.

Ministru prezidenta amata kandidāts,
Tautas partijas Saeimas frakcijas vadītājs A. Kalvītis

Tautas partijas priekšsēdētājs A. Slakteris

Partijas Jaunais Laiks priekšsēdētājs E. Repše

Partijas Jaunais Laiks Saeimas frakcijas vadītājs K. Kariņš

Zaļo un zemnieku savienības priekšsēdētāja I. Ūdre

Zaļo un zemnieku savienības Saeimas frakcijas vadītājs A. Brigmanis

Latvijas Pirmās partijas priekšsēdētājs Ē. Jēkabsons

Latvijas Pirmās partijas Saeimas frakcijas vadītājs Dz. Jaundžeikars